

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

RR/ml/ag/070/20/2014(281/3297)

Warszawa, dnia 9 września 2014 roku

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 11.09.14.

nr 5737 podpis. Borusewicz

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich

Wpłynęło dn. 11.09.14. rkał.

nr 1427 podpis. [signature]

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP**

W odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Senatora Przemysława Błaszczyka wspólnie z innymi senatorami podczas 60 posiedzenia Senatu RP w dniu 7 sierpnia br. w sprawie zniesienia kwot mlecznych w Unii Europejskiej, uprzejmie informuję Pana Marszałka, co następuje.

Decyzja o funkcjonowaniu mechanizmu kwotowania produkcji mleka do końca roku kwotowego 2014/2015, została utrzymana przez Komisję Europejską w ramach przeglądu WPR w 2008 r. Jednocześnie przyjęto wówczas stopniowe, jednoprocentowe zwiększanie krajowych kwot mlecznych dla państw członkowskich przez pięć kolejnych lat kwotowych, począwszy od roku kwotowego 2009/2010, w celu przygotowania producentów mleka do funkcjonowania na rynku pozbawionym systemu kwot mlecznych oraz umożliwienia stopniowego wzrostu produkcji poprzez lepsze wykorzystanie potencjału gospodarstw. Polska opowiadała się za zachowaniem kwotowania produkcji mleka, wskazując że likwidacja systemu kwot mlecznych będzie miała różny wpływ na sytuację producentów w zależności od regionu, w którym jest prowadzona produkcja mleka i pogłębi już istniejące między nimi różnice. Pełna liberalizacja rynku spowoduje wzrost konkurencji na rynku w pokrywaniu prognozowanego popytu na produkty mleczarskie. Zakładana jest również większa zmienność cen skupu mleka i cen przetworów mlecznych oraz kosztów produkcji co wymusi podnoszenie konkurencyjności producentów i przetwórców na rynku krajowym. Należy podkreślić, że zdecydowana większość państw członkowskich poparła uchylenie systemu kwot mlecznych i w ramach reformy Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2014-2020 w rozporządzeniu ustanawiającym wspólną organizację rynków rolnych potwierdzone zostało stosowanie przepisów w odniesieniu do systemu kwot mlecznych jedynie do dnia 31 marca 2015 r.

W związku z tym w ramach Wspólnej Polityki Rolnej przewidziane zostały rozwiązania dla rynku mleczarskiego, które obejmują mechanizmy stabilizujące sytuację rynkową i przeciwdziałające spadkom cen, w tym środki wyjątkowe, które mogą być uruchomione w sytuacjach poważnych zakłóceń na rynku, jak również mechanizmy, które mogą być wykorzystane do wzmocnienia pozycji producentów.

Ponadto należy podkreślić, że wykorzystując możliwość ukierunkowania środków finansowych na sektory, które wymagają szczególnego wsparcia, wzmocnienie produkcji mleka w Polsce uwzględniono zarówno w projekcie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, jak również w projekcie systemu płatności bezpośrednich w Polsce w latach 2015-2020. Wzrost konkurencyjności oraz zwiększenie towarowości gospodarstw

rolnych poprzez ich modernizację i restrukturyzację jest jednym z ważniejszych zadań uwzględnionym w projekcie PROW na lata 2014-2020. Głównym celem w tym zakresie jest osiągnięcie przez jak największą liczbę gospodarstw trwałej samodzielności ekonomicznej. W ramach poddziałania „Pomoc na inwestycje w gospodarstwach rolnych (Modernizacja gospodarstw rolnych) przewiduje się wsparcie operacji, których celem będzie m.in. rozwój produkcji mleka krowiego. Pomoc będzie miała formę refundacji części kosztów zrealizowanych inwestycji ukierunkowanych na modernizację i specjalizację produkcji. Mniejsze gospodarstwa będą mogły przede wszystkim skorzystać z poddziałania „Restrukturyzacja małych gospodarstw”, w ramach którego przyznawana będzie premia na realizację biznesplanu zakładającego rozwój gospodarstwa. Rolnicy, prowadzący mniejsze gospodarstwa, będą mieli również możliwość skorzystania z pomocy w ramach poddziałania „Pomoc na inwestycje w gospodarstwach rolnych (Modernizacja gospodarstw rolnych)”, jeżeli będą realizowali operacje zbiorowe. Należy jednocześnie przypomnieć, że już w ramach PROW 2007-2013 w naborze wniosków w roku 2011 producenci mleka mogli skorzystać z pomocy finansowej na realizację operacji inwestycyjnych dotyczących priorytetu „środki towarzyszące restrukturyzacji sektora mleczarskiego”, którego celem było zapewnienie producentom prowadzącym produkcję mleczarską możliwości dostosowania się do zmieniających się warunków, w związku z przewidzianym wygaśnięciem systemu kwot mlecznych w roku 2015. Ponadto mając na uwadze cel wzrostu konkurencyjności gospodarstw poprzez koncentrację dostaw i optymalizację kosztów produkcji oraz lepsze planowanie i dostosowywanie produkcji do popytu projektowane jest finansowe wsparcie tworzenia organizacji producentów. Będzie to wsparcie w postaci procentowego ryczału od wartości przychodów netto organizacji ze sprzedaży produktów wytworzonych w gospodarstwach rolnych jej członków i sprzedanych odbiorcom niebędącym członkami organizacji.

Jak wspomniano w ramach Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2014-2020 dla rynku mleka przewidziane są mechanizmy stabilizujące sytuację rynkową i pozwalające na reagowanie w przypadku sytuacji kryzysowych czy zaburzeń rynkowych, tzw. „siatka bezpieczeństwa”. Mechanizmy te obejmują mechanizm skupu interwencyjnego w odniesieniu do masła i odtłuszczonego mleka w proszku, dopłaty do prywatnego przechowywania produktów mleczarskich (masło, odtłuszczone mleko w proszku i sery ze znakiem Chroniona Nazwa Pochodzenia i Chronione Oznaczenie Geograficzne (PDO/PGI). Ponadto w ramach środków zarządzania kryzysowego dostępne są m. in. mechanizmy przeciwdziałające zakłóceniom równowagi na rynku spowodowanym np. znaczącym spadkiem cen, w tym m.in. refundacje wywozowe. Na początku września br. Komisji Europejska skorzystała z możliwości podjęcia takich wyjątkowych środków wprowadzając, w następstwie embarga Federacji Rosyjskiej na produkty mleczne, tymczasowy nadzwyczajny system dopłat do prywatnego przechowywania serów oraz przedłużyła do końca br. okres interwencji publicznej w odniesieniu do masła i odtłuszczonego mleka w proszku. Ponadto uruchomiła dopłaty do prywatnego przechowywania masła i odtłuszczonego mleka w proszku.

Odnosząc się do kwestii związanej z działaniami podejmowanymi w celu umorzenia bądź zawieszenia kar za przekroczenie krajowej kwoty mlecznej dla dostaw, należy przypomnieć, że działania zmierzające do zwiększenia krajowej kwoty dostaw, a tym samym zminimalizowania opłaty karnej za jej przekraczanie, MRiRW podejmowało od końca 2012 r. Dwukrotnie wnioskowano do KE o podjęcie działań legislacyjnych umożliwiających dokonanie na szczeblu krajowym zamiany niewykorzystywanej części kwoty sprzedaży bezpośredniej na kwotę dostaw. Wnioski te nie zostały jednak zaakceptowane, m.in. ze względu na konieczność podjęcia długotrwałego procesu legislacyjnego zmiany rozporządzenia Rady 1234/2007. Ponadto, od stycznia 2014 r. Polska wspólnie z innymi państwami członkowskimi, które również przekraczają krajowe kwoty mleczne, podejmowała

na forum UE działania ukierunkowane na zminimalizowanie przekroczenia i wysokości opłat karnych poprzez zmianę tzw. współczynników tłuszczowych, które bezpośrednio wpływają na stopień wykorzystania kwot mlecznych. Zmiana tych współczynników wymaga zmiany rozporządzenia Komisji Europejskiej 595/2004 w związku z czym nie wiąże się ze skomplikowaną i długotrwałą procedurą legislacyjną. Dyskusja w tym zakresie jest jednak trudna ze względu na przeważające stanowisko większości państw członkowskich UE niechętnych do wprowadzania zmian w zasadach systemu kwot mlecznych i podjętych już kilka lat wcześniej ustaleniach dotyczących warunków wycofania tego systemu. Komisja Europejska odwołując się do braku większości dla zmian w zasadach rozliczania kwot mlecznych nie podjęła dotychczas, pomimo intensywnej dyskusji na temat sytuacji na rynku mleka prowadzonej już od ubiegłego roku, prac nad dostosowaniem ww. przepisów.

Niemniej jednak Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, mając na uwadze wysoką dynamikę w skupie mleka, która w okresie styczeń – lipiec 2014 r. wyniosła 7,4% względem analogicznego okresu roku ubiegłego i prognozowane przekroczenie kwoty mlecznej w bieżącym roku kwotowym, jak również pogarszającą się sytuację rynkową w wyniku wprowadzonego przez Federację Rosyjską embarga i potrzebę zrekompensowanie strat dla producentów mleka, w dniu 28 sierpnia br. skierował pismo do Komisarza Ciolosa, w którym zwrócił się z wnioskiem o zniesienie opłat za nadprodukcję w poprzednim roku kwotowym 2013/2014, jak również odstąpienie od pobierania opłat za rok kwotowy 2014/2015. W ww. piśmie wskazano przede wszystkim, że obciążenie finansowe producentów mleka karami z tytułu przekroczenia kwot mlecznych dodatkowo pogorszy i tak trudną sytuację rolników wynikającą z wprowadzonego przez Rosję embarga.

Wniosek w powyższej sprawie został również podniesiony podczas posiedzenia Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 5 września podczas dyskusji dotyczącej negatywnych dla rynku skutków rosyjskiego embarga na produkty rolno-spożywcze oraz dotychczas zaproponowanych przez Komisję Europejską działań stabilizujących sytuację rynkową i działań możliwych do wdrożenia w najbliższym czasie.

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU

Tadeusz Nalewajk

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów